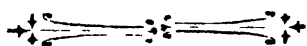

શ્રી ગણેશ્વરનમઃ

પ્રવીણ-સંગર.

નાટકનાં ગાયનો.

રચાવી અને છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,
હસિદાસ હેમજીભાઈ ભાવનગરવાળા

એન્ડ કો.

વિજય નૌતમ નાટક સમાજના માત્રીક.
અમદાવાદ

રચનાર

કવિ—ખીમજી વસનજી ભટ્ટ.

બગસરાવાળા)

તે મુદ્રાણ/પ્રથમાં પહેલ ભાગાભાઈ "ગંગા" લે
i. કે. રત્ન પોળમાં મર્યાપાળ-અમદાવાદ.

વૃત્તી પહેલી. પ્રત ૧૦૦૦

વત ૧૯૭૨ સને ૧૯૧૬

ગોંત ૦—૨—૦

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
 ગુજરાત કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

૬૫૪૧

ચેતવણી.

સને ૧૮૬૭ ના રથ મા આકટ મુજબ રજીસ્ટર કરાવી ,
 પ્રસિદ્ધ કરનારે સર્વ હક્ક પોતાના સ્વાધીન રાખ્યા છે
 માટે પ્રસિદ્ધ કર્તાની રજા સિવાય કોઈએ આ નાટક
 તથા તેમાંના ગાયનો છાપવાં-છપાવવાં, વેચવાં-વેચા-
 વવાં કે ભજવવાં-ભજાવવાં નહીં.

પ્રવીણ-સાગર નાટકના પાત્રો

પુરૂષ પાત્રો.

મહાદેવ	...	અજન્મ આતિનાશી જગતના આદિકારણ.
વિકરાનંદ	...	શિવગણ-અને આપીત જન્મે રંગસિંહ
વિચિત્રાનંદ	...	શિવગણ-અને આપીત જન્મે સાગર.
નારદજી	...	દેવરૂપિ.
નીતિપાળ	મંચજાપુરીના મહારાગ્ન-પ્રવીણના પીતા
સાગર	...	નેહનગરનો યુવગજ. (પુર્વજન્મે શિવગણ વિચિત્રાનંદ.)
ભારતીનંદ	...	સાગરનો મિત્ર.
રંગસિંહ	...	એક જાગીરદાર. (પુર્વજન્મે શિવગણ વિકરાનંદ.)
મદનપાળ	રંગસિંહનો માનીતો સગાહકાર.
સત્યસિંહ	...	રંગસિંહનો નોકર.
મફતીયા મુસુદી	...	મદનપાળની મહેરબાનીથી રંગસિંહને ત્યાં મુસુદી તરીકે રહેલો નોકર.
યુવક	...	નેહનગરનો નિવાસી.
નિર્મળરાય	...	નીતિપાળનો પ્રજ્ઞાન.
રૂડસેન	---	નીતિપાળનો દુમાર.
પ્રભાનાથ	...	અદ્રિકાથમ નિવાસી સિંહ.
પ્રદીપસેન	...	સાગરનો પીતા.

સ્ત્રી પાત્રો.

પાર્વતીજી	...	મહાદેવિ, શંકરની વિભૂતી.
ચિત્રકળા	...	શિવગણુ વિદિવાનંદની પત્નિ અને આપીત જન્મે પ્રવીણ.
પ્રવીણ	...	નીતિપાળની પુત્રી. (પુર્વજન્મે ચિત્રકળા.)
પુષ્પા	...	પ્રવીણની સખી.
ગરજી	...	મદનપાળની સ્ત્રી.
ઉષાજન.	...	રંગસિંહની નાયકા.
લલિતા) ચાતુકી)	...	ગાયકાઓ.

શિવગણો, સરદારો, માળી. સિદ્ધમંડળ—આચાર્ય—અધ્યક્ષાઓ,
વારાંગનાઓ, સખીઓ વિગેરે.

સ્થળ—કૈલાસ, મંચળ પુરી અને નેહનગર.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૬૫૮-૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ પ્રવાસીનાગર ના ૨૩ ગાંધીયનો

વિષય ૬-૧-૨-૪

શ્રી ગણેશાયનમ.

પ્રવીણ-સાગર.

નાટકના પ્રવેશવાર ટુંક હકીકત.

મંગળાચરણ—ચસ્તુ વિવેચન.

અંક પહેલો.

પ્રવેશ ૧ લો—શ્રી કૈલાસમાં—શ્રી ઉમા-માહેશ્વરનું શિવરાત્રી મહોત્સવ પ્રસંગે શિવગણ જાંતનું પુજન. બાદ દોષિત ઠરેલ શિવગણ વિચિત્રાતંદ, ચિત્રકુળા અને વિક્રમ ઇંદને શ્રાપ.

પ્રવેશ ૨ જો—પ્રવીણનો આવાસ-પ્રવીણનો સખીઓ સાથે વાણી-વિલાસ.

પ્રવેશ ૩ જો—જંગલ-સાગર પોતાની હદમાં વગર પરવાનગીએ શિકારે આવ્યો; માણસો સાથે લડાઈ કરી પોતાના સરદાર રંગસિંહને કદ કર્યો તેના ક્રોધ વિચારમાં નહારાળ નીતિપાળ. સરદારે સાથે સાગરનું આવડું. સાગર, નીતિપાળ વચ્ચે વીર-વિવાદ. બાદ રંગસિંહને બંધન મુકલ કરાવી, મુલેહના પરિણામે અત્યાચર્ય સાગરને મિજમાન તરિકે નીતિપાળે પોતાની રાજ્યધાનીમાં રદ જવા.

- પ્રવેશ ૪ થો—મદનપાળનું ઘર—મદનપાળની સ્ત્રી ગરબુ યૌવન
બહારમાં. ગત્ સ્થીતિ સાથે ચાલુ સ્થીતિની સરખા-
મણી સજાંધે મદનપાળ તથા ગરબુની વાતચીત.
બંધનમુક્ત થયેલા રંગસિંહનું આવી અપમાન
થયાનું બહાર કરી દિલ્લગીર થવું. મદનપાળનો દિ-
લાસો. બોલો રંગસિંહ નિયતો નિયત દયાળુમાં.
- પ્રવેશ ૫ મો—રસ્તો—હારતીનંદ અને પુષ્પાની પ્રથમ જિજ્ઞાસુ.
પ્રવેશ ૬ ઠો—રાજમાર્ગમાં પ્રવીણ આચાર્યનો નજરખાગ—
પ્રવીણ સખીઓ સાથે ગરબાતી ગમતમાં. મુઝા
પ્રવીણની મંડી મસ્કરી. બાદ સાગર—પ્રવીણનું
પ્રથમ પ્રેમ દ્રષ્ટિ મિત્રન,
- પ્રવેશ ૭ મો—રંગસિંહનો મહેલ—નિયતો નિયત માં દયાયેલા
રંગસિંહની હજુરમાં સત્યસિંહ. બાદ મદનપાળની
કૃપાવડે મફતીયા મુસુદીની નિમણૂક અને કપા-
બનની ગમતનો આનંદ.
- પ્રવેશ ૮ મો—મહારાજ નીતિપાળની રાજ્ય કચેરી—મહા-
રાજ નીતિપાળનો નેક ન્યાય. પ્રવીણ લજ્જનો
વિચાર. આકાશવાણી. સિદ્ધ પ્રમાનાથનું પ્રગટ્ય.
આશ્ચર્યચક્રિત ટેબલો.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧ લો—રંગસિંહની ખાનગી બેઠક—નિયતી નિયતા સામે સત્યસિંહની સત્યતા. આદિ નિયતા દયાશુથી સત્યને રૂપસદ.

પ્રવેશ ૨ જો—પ્રવીણ ભૂવન-પ્રવીણની સાગર પ્રત્યે પ્રેમ લીનતા. છબિ ચિત્રી-કવિતા રચવાની પ્રવર્તિમાં. પુષ્પાનું આગમન. છબિ કવિતા છુપાવવાનો પ્રયાસ. યુક્તિવંત પુષ્પાએ યુક્તિથી બેયું-જણવું. પ્રવાસી ગાયકાઓનું આવવું. રચેલી કવિતા ગવરાવવી. વિદ્રતા સાથે રસ અલંકારથી રચેલી કવિતા. આપ લાભાર્થે લઈ ગાયકાઓનું જવું.

પ્રવેશ ૩ જો—સાગરનો રાજ્ય મહાલય—સાગરની હજુરમાં આવી પ્રવીણ રચિત કવિતા પ્રવાસી ગાયકાઓએ ગાઈ તે સાગરના કદરદાન કદમમાં ભેટ ધરી જવું. સાગરને પ્રવીણની યાદ. પ્રેમબંધનમાં બંધાવું. ભારતીનંદનું સુચન. પ્રથમ પ્રેમ પત્ર લખી તે પ્રવીણને પહોંચાડવા ભારતીનંદને મોકલવો.

પ્રવેશ ૪ થો—રસતો-ભારતીનંદ બજાવાના વેશમાં. શિવપુજન અર્થે સખીઓ સાથે પુષ્પાનું નિકળવું. સ્વીયર્તવ્યનું વિવેચન. આદિ પુષ્પાથી મળી ભારતીનંદે પત્ર આપી પ્રવીણ-સાગર મિત્રાપનો યુક્તિસંકેત બતાવી જવું.

પ્રવેશ ૫ મે—પ્રવીણ આવાસ-સ્વપ્નામાં સાગર સાથે થયેલાં
 જ્ઞાનના આનંદમાં પ્રવીણ. સખીઓની ગમત. બાદ
 જ્ઞાનની અનુભૂતિ લેવા માણતું આવવું. અયોગ્યથી
 જ્ઞાન ન કરવાની પ્રવીણની દ્રઢતા જણી, માણતું
 જવું બાદ ભારતીનંદ સાથે આવેલો સાગરનો પ્રેમ
 પત્ર પુષ્પાએ પ્રવીણને આપવો.

પ્રવેશ ૬ ડો—રાજ્ય બગીચાનો રસ્તો-પ્રવીણ મિત્રન અથે
 સંકેત પ્રમાણે ભારતીનંદ સાથે સાગરનું હકીમ
 વેશે આવી આગીને મળવું. પ્રધાનનું આવવું.
 જિમાર પડેલી પ્રવીણના ઉપચાર માન સહિત
 પ્રધાને નીતિયાળ પાસે હકીમ અનેકા સાગર
 ભારતીનંદને લઈ જવા.

પ્રવેશ ૭ મે—પ્રવીણનું શયનભૂવન-સાગર વિયોગથી પ્ર-
 વીણની અસાધ્ય જિભારી. પ્રેમી વિયોગ પ્રેમીહૃદ
 યની વરાળ. પુષ્પાનું શાન્તવન. મહારાજા નીતિ-
 યાળના હકમથી ઉપચાર કરવા, હકીમ-સાગરનું
 ભારતીનંદ સાથે આવવું. ઓળખ. મિત્રન. હૃદયના
 ઉભરા નીતિયાળ આગમના અગર પ્રેમ મરત
 સાગરની અસ્થીરતા. પ્રેમ હૃદયને તથા હૃદય વગરના
 થયેલ પ્રેમીનું જવું. પ્રવીણની વિપ્પાન તૈયારી.
 માતા પીતાનું આગમન. અચાનક વિશક્તિએ આવી
 અર્વાની અગ્નિયગિ વચ્ચે વિપ્પાન ઝડપી લેવું.

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ ૧ લો—મદનપાળનું ઘર--મદનપાળની ગેરહાજરી સમજ
ગરજીનો અણગમો. મદનપાળની પદ્મતા. આદ અ-
વળાં કૃત્યથી અટકેવું નહીં તો પરિણામ અરામ છે
એવી મહારાજા નીતિપાળની ચેતવણીથી ગભરાયે-
લા રંગસિંહનું આવવું. હિંમત મળવી. ડાખાળ-
નના નાવ મુજરાનો આનંદ. છેલ્લે રૂપસદ પામેલા
સત્યસિંહનું રંગસિંહને સત્યભાન કરાવવા આવવું

પ્રવેશ ૨ જો—સાગરભૂવન- પ્રવીણ બુદ્ધાધમાં સાગરનું શાન્તિ
હિ જીવન. શાન્તિ માટે પીતાની આજ્ઞા મેળવી
ભારતીનંદ સાથે વૈરાગ્ય વૃત્તિથી હરદ્વાર જવું.

પ્રવેશ ૩ જો—પ્રવીણ આવાસ-ભારતીનંદથી સાગર સંન્યાસી
થઈ હરદ્વાર તરફ ગયાના સમાચાર પુષ્પાએ જાણી
પ્રવીણને કહેવા. પ્રવીણની મુચ્છા ભારતીનંદનું
આગમન શોકમય દશા. કુમાર પ્રેમ હૃદયને કંપકે.
ભારતીનંદનો દ્વિત્વો.

પ્રવેશ ૪ થો—મદનપાળનું ઘર-નિયતાનું પરિણામ રંગસિંહને
પ્રશ્નાત્તાપ. પ્રભાનાથનું દર્શન. રંગસિંહને શિવ-
ગણપદ પ્રાપ્ત થવું.

પ્રવેશ ૫ જો—હરદ્વારમાં સિદ્ધ પ્રભાનાથનો આશ્રમ-સાગરનું
ભારતીનંદ સાથે પ્રવેશવું શાન્તાર્થે સંન્યાસ દિક્ષાની
પ્રાર્થના. પ્રભાનાથ સિધ્ધે ભવિષ્ય કહી રાજવાનીમાં
જવાની આજ્ઞા આપવી. સિદ્ધિનો ચમત્કાર.

પ્રવેશ ૬ ઠો-રસ્તો-સાગર વિયોગે પ્રવીણ દશાના વિચારમનોંપુષ્પ ।
 પુષ્પા ભારતીનંદનો મિત્રાપ. મહારૂપજમાં સર્વેએ
 નેહનગર આવવાનું આમંત્રણ.

પ્રવેશ ૭ મો—સર્વનું મિલન. (સદ્ પ્રમાનાથનું પ્રાગટ્ય.
 પ્રવીણ-સાગરનો હસ્તમેળાપ શુદ્ધ પ્રેમીઓની
 મહત્તા. પ્રવીણ-સાગરનું પુનઃ શિવગણ પદને
 પ્રાપ્ત થવું. અને શ્રીઉમા-માહેશ્વરનાં મંગળમય
 દર્શન સાથે પ્રયોગનું પુર્ણ થવું.

શાન્તિ !

શાન્ત !!

શાન્ત !!!

શ્રી.

પ્રવીણ-સાગર.

નાટકનાં ગાયનો.

અંક ૧ સો.

સુવધાર—

૧

વહું ભાવ ધરી શ્રી એક દંત

દિપી રહ્યો છે યશ દિગંત—

ટેક.

સવેં કરે છે મંગળ સારું,

કાર્યા રંભે સ્મરું તહમારું

તેમ સ્મરું હું તજીને તંત—

વહું.

રિદ્ધિ સિદ્ધ ના આપજ દાતા

વિદ્ય હરણ ત્રિભુવનના ત્રાતા

માનું ગણ નાયક મહત—

વહું.

બાળાઓ—

૨

સાહેલીરે, સાચા પ્રીતમને પિછાણીએ,

ઓ આલીરે, જીવનનો લ્હાવ એજ જાણીએ—ટેક.

પ્રેમ પુષ્પ ખીલ્યું, કરમાવા ન દીજીએ

પાત્ર લેદ બાણી, પિછાણી કામ કીજીએ
 શુદ્ધ પ્રેમને પિછાણે,
 જગત હ્રાવ સત્ય બાણે:
 બાણીને પ્રીતિ રસ પીજીએ.....સા.

અમરગો—

૩

મહારાજ અમર ત્રિપુરાસી
 રમણું પ્રણવ પરિબ્રહ્મ હરિહર.....ત્રિ.
 ઘટ રવી ણિંબાકાર આપનું,
 તેજ વશ્યું છે સહુ ઘટ ઘટમાં.....ત્રિ
 અજરામર હરિહર પ્રહ્લાની,
 ત્રિપુટી સાચી વશી રહી અમ ઉરમાં....ત્રિ

નારદ—

૪

રટ મન રાધાવર રાધાવર—
 જેના ઉદરે, રહ્યું સમાઈ, આ સઘળું સચરાચર;
 પરમ શાન્તિ મય, મોક્ષ મેળવવા, શ્રીહરિની સેવાકર—રટ.

પ્રવીણ—

૫

વસંતની. ખીલી, રૂતુ. સુખ દેણ,
 દોલાવે. એ, શ્રુષ્ટિ નેણ— ટેક.
 રાજ વસંતની સત્તા સોહાઈ,
 વિરહી જળે દિન રેન.....વસં,
 રૂડો રૂતુ રાજ, ખીલે ખીલાવે,
 અળાળા બનાવે જે ચેન.....વસં.

સખીઓ—

૬

સખી તહું કેમ રિસાયે પડે ?

લલનાંનું લાવણ્ય વસંતે (૨)

પધારતાં રૂતરાજ યૌવનાં, વિકારને પકડે.....સખી.

પ્રવીણ—વહો વેણ શાં ! સૌ સખી આતે, આ હૈયું ઉછળે,
આરાધે પ્રિય કાન્ત ચંદ્ર નિશદિન તહું નિજ અંતરે..સખી

ગરબુ—

૭

જમાવું, જખરો, જોળન જંગ

રસિલાથી ઉડાવું રંગ—

ટેક.

હંસ સરખી મહારી ચટકતી ચાલથી,

આશક અદ્ધર ઉડાવું, જોડું જોડાવું રંગઢંગ-જમા.

મીઠી મરમાળી મહારી, અણિયાળી આંખથી,

કામ કટાક્ષે લેદી (૨) ઘાયલ કરું અંગલંગ-જમા.

ગરબુ—

૮

આવો આવો અલખેલા સુખન,

કરાવું પ્રીતે પ્રીતિ રસ પાન.....ટેક.

મદન—પ્રેમ ઘેલો વિયોગી. આવો આવો અલખેલી

પ્રેમ પ્યાસેથી જાયે આ જન.....આવો.

ગરબુ—જાઓ સતાવો ગભરાવો નહીં જા.

મદન—જાય કદી જન તોય થાઉં કુરબાન.....આવો.

પુખા—

૯

ખીલી કુલ વાડીનું, કુલ ખીચ્યું ખહારમાં (૨)

પરદેશી પ્રેમી, પ્રીતે સંભાળજો પ્યારમાં....ખીલી.

ભા કુત્તેલું પુલ નહીં, દઉં હુ કરમાવા,

પરાયા હસ્તે ન દઇશ કદી જાવા,

પુષ્પા—વિદેશી રાજ પુષ્પોની પાંખડી ચુંથ.ચના.....ખીલી.

ભા—કુસુમ કળિ ખીલતી જોઇ આંખો,

જમર મધુરસ ભો.....ગી

વિકસી કળિ મધ નહીં અ.પે તો

ભોગી ખનશે રો.....ગી

(હવે પધ.રો, ખસ જશોજ)... ...પ્રીતે.

સખીઆ—

૧૦

સખીરી ઉગ્યે. ઔષધિ પ્રાણ,

પ્રકાશે શીતળ ચંદ્ર સુખાણ;

પદ્મિની વસી સરોવરે નભે વસે પ્રિયકાન્ત,

અમિરસ સીંચિ રનેહથી કાન્ત રહ્યો કાં શાન્ત ?

શીતલ કિરણ કેરૂં દાન દઇ અમિરસ પાન

કરો રનેહ જલે સ્નાન

સકળ શ્રુષ્ટિની દાઝ ઝટ અતરમાં લીજીએ;

ટાળી દાહક તાપ, સુખકર શીતળ કીજીએ;

કૃપા કરો, પ્રેમ ધરોને ભયહરો.....શીતળચંદ્ર

હાજીન—

૧૧

દીલ હર લીનો, ખાંકે નેનાંસે ઘાયલ કાંકે ગયો

કાટ કલ્લેજ મેરા, હાજીર કરદઉં,

તોખી ચલે ગયો, પ્યારો રે...—ઘાયલ

હીરદે કમલ મેં, આગ લગી હય
કળ નિર્જી એ ચિત, ચોર રેઘાયલ.

વારાંગનાઓ—

૧૨

મોરે ઘરન આયો રે, સાવરીયો
હુલારો નહ-ના આયો રે સાવરીયો
તલક તલક સારી રેન ગુમરી...હાં.
ખાલમ નહીં આયો રે.....સાવ.
પ્રિજકી નવેલી, યૌવન ખીટી...હાં.
કળુ ન કાનો આયો રે.....સાવરી.

સિદ્ધ વાણી—

૧૩

રાજન હૃદય વિચાર જે, તુજ સુતા સમ ભૂવનેશ્વરિ;
નવ લગ્ન કરજે તું કદી, પણ અનુમતિ વણિ પ્રવીણની

અંક ૨ જો.

મદ-મ૦-મુ૦—

૧૪

પ્રપંચના પોખાર પૃથ્વીમાં પ્રપંચની પહેલાઈ,
 કાળાં ધોળાં કારજ સાથે, પ્રપંચની સગાઈ—
 કલહાર લાવીએ, ગમત ઉડાવીએ;
 જમા જમાવીએ, ને રોફ મારીએ.....ટેક.
 પીડા પતી જશે, ખમાં ખમાં થશે
 ખીરસાં કડક થશે, ને જોર જામશે.....પ્રપંચ.

ગાયકાઓ—

૧૫

કટિ ફેંટ છે.રનમેં, બ્રહ્મટી મરેનમેં,
 સીશ પેંચ તોરનમેં અતિ ઉર ઝાયકેં,
 મંદ મંદ હાંસનમેં, ખડ્ગની ખિલાસનમેં,
 આનન ઉજસનમેં, ચક્રચાંધ ધાયકેં;
 મોતી મનિ માલનમેં, સોસની દુસાલનમેં,
 ચિકુટી કે તાલનમેં ચેટક લગાયકેં,
 પ્રેમ ખાન દે ગયો ન જાનિયેં કિતે ગયો,
 સુપંથી મન લે ગયો ઝરોંખે દ્રગલાયકેં.

પુખા—

૧૬

ધીરી તું ચાલ, થા ન ઉતાવળી,
 શીઠ અલી આજે ખને છે તહું ખડાવરી (૩)

પ્રવીણ—મહાર્ અંતર હુલસાય,
 હૃદય કાંઈ કાંઈ થાય;

અલી શાની બને છે તહું વેવલી
પુખ્પા—દિસે હરખાતી આલી તુંતો બેવલી (૩)

ગાયકાઓ—

૧૭.

સુગંધ સમીર જૈસેં, હંસ બાર છીર જૈસેં,
ભૂ જલ મિહીર જૈસેં મયૂષી ચઢાયકે;
પારદ કુમારિ જૈસેં, હરી સ્વાંતધાર જૈસેં,
અંમ્ર એનસાર જૈસેં, ધૂમ ઉર આયકે;
ઉકિત એકદંત જૈસેં, શુદ્ધ બોધ સંત જૈસેં,
મિત બાત મિંત જૈસેં, સેનન જનાયકે;
પ્રેમ બાન દે ગયો, ન બનીયે કિતે ગયો,
સુપંથી મન લે ગયો ઝરોંમેં દ્રગ લાયકે.

સ ગર—

૧૮

પ્યારી પ્રમદા પ્રાણ, પ્રવીણ મળ્યો પત્ર પ્રિયકરનો;
દેવી પ્રેમ તમેને અપી આરાધુ, હૃદયેશ્વરિ,
તમ વિણ તન આ, તલસે હાય, નયને નિહાળ્યે શાન્તિ ધાય.

પુખ્પા-સખીઓ—

૧૯

ચાલો ચાલોને શીવ પુજવા સાહેલીરે,
જન્મએ, સઉ મળી સાથ, સ્મરિયે દીનનાથ...ટેક.
અખંડ જ્યોતિમય હરિ, અગમનિગમ પરિગ્રહ,
સ્વયં પ્રકાશી સદા શીવે, ધરી ઉમિયા અધ્યાગ.
એવા હર સાહમણા.....સાહેલી
સ્વયં ભુ ઝંકાર. ત્રિભૂવનસાર—ચાલો.

પુખ્પા—

૨૦

નારી નવરી નખોદ વાળનારી થાય છે. સાંભળો ખડેન (૨)
 પરનિંદા પુજ્ય ગણી કુલટા અથડાય છે સાંભળો ખડેન (૨)
 સંસાર સ્વામીનો. જેરી બનાવે તેહ
 દીન દીન દેહ દમે, દારા દુઃખ દેણએ-સાંભળો ખડેન—
 નારી નઠારી એતો, નર્ક કેરી ખાણ છે;
 સન્નારીથી સદાય, ઉગે કુળભાણ છે સાંભળો ખડેન—

પુખ્પા—

૨૧

પધારો પરદેશી, ના દેશો નિર્દેશીને દોશ.
 ભા—આણો શીદ મુજ પર રોષ.....પધા,
 ખીડ્યું થાવન પુર ખહારમાં, સાંભળ સુંદરિ વાત-અરે તું—
 બહુગારી બહુ કરી કાં ! ચાલી દઈ ઉત્પાત.....પધારો.
 પુખ્પા—રઘિયાળા આ રાજ માગ પર થાય ન આવી વાત-અરે.
 કરશે કઠણા કેશવજીતો, થશે મનગમતિ વાત-પ.

સખીઓ—

૨૨

દીકરી, સાસુજીને, માતા કહી બોલાવજો,
 દીકરી, સસરાજીને, દાદા કહી બોલાવજો;
 દીકરી કુળવંતાં હોતો રૂડું કહાવજો.

પ્રવીણ—

૨૩

સ્નેહી સાગર છે, મહારો પ્રાણ (૩) રે,—
 સદગુણ સાગર, હૃદય વત્સલ એજ,
 પ્રિય રસિલો એ, નાથ નગીનો એ,

હૃદય રમે છે એ, મહારો શ્યામ-(૩) રે,—સ ૦
રાજ રૂપાળો એ રસિયો રસાળો એ,
રનેહે સ્મરૂં હું, આઠે જામ (૩) રે,—સ ૦

પ્રવીણ-સાગર—

૨૪

પ્રિય તમને પામિ, પુરા પ્રેમથી, પ્રિયઘેલી દારા,
પૂજારી થઈને, પ્રિય પ્રાણુની, પુણું હું ખ્યારા—
કાન્ત કળાધર મહારા, રિવકારો રજની દારા;
સેવું સ્વામિને દિન જામિની, માનીને મહારા.....પ્રિય.
સાગર—નવલ કિશોરી નારી, સાગરની પ્રેમી ખ્યારી
હૃદય પ્રતિમા, સ્થાપું પ્રેમથી, મુજ પ્રવીણ દારા -પ્રિય.

અંક ૩ જો.

મદન—

૨૫

શાને રિસાય તું કામિની ?
કહે અલી શાને રિસાય તું કામિની.
હુંતો માળા જપુંછું, તુજ નામની—કહે.
ગરબુ—મહારો છો શ્યાને, આ વેણુ તણું બાણુ;
કુણી કદળી. કુહાડે નાખો હણી.....શાને,
મદન—માન ખ્યારી મહારી, ઓ ગોરી ગુલજર.
ગરબુ—ભલે આવો પધારો પ્રીતિ ઘણી.....શાને.

ડાખાજન—

૨૬

લગન મોહે લાગીરે, ખાલાપનમે,
 લગન મોહે લાગી, કટરીયાં મોહે લાગીરે--ખાલા૦
 ખિરહ જગાવે, તન અકુલાવે,
 રસિલેકી રંગવાંકી કટરીયાં મોહે લાગી--ખાલા.
 પતિયાં પઠાઓ, બેઠ બુલાઓ,
 જાદુકી ચોટ મારી, સાવરીયેને ભારી--ખાલાં.

સાગર—

૨૭

હૃદયમાં, હિંમત રહે નહિ જરી,
 અનંગ સતાવે, ભાન બુલાવે,
 સાન ગયો, વિસરીહૃદય.
 વન ઉપવન, તરૂની કુંજોમાં,
 ચેન પડે ન જરી,
 પ્રિયા વિરહથી પ્રેમી કેરૂં,
 દૈવત જાયે સરી...હૃદય.

સાગર—

૨૮

સુણજો, સજજન સાનમાં બંધુ મારારે,
 માયા કોઈની ન થઈ, ન થશે બંધુ મારારે,
 ફાગટ ફાંફાં મારશું, બંધુ મારારે,
 નહી કોઈ આવે સાથ, સમજો બંધુ મારારે,
 દીન દયાળુ પ્રભુ ભજો બંધુ મારારે,
 અંતે અંતે સાથ, સમજો બંધુ મારારે.

પ્રવીણ—

૨૯

સાગર ઝટ ચડજો બહારેરે—પ્રીતમજી પ્યારા—
 વિશ્વાસે રહીશ તહમારે—પ્રીત૦
 બહાલાજી મહારે, સઝપણ તહમારું એક સાચું,
 બીજું છે સર્વે કાચુરે—પ્રીત૦
 શરણાંગત કેરી સંભાળ, સ્વામિ લેજો મહારા,
 આ પ્રવીણ હૃદય વસનારારે—પ્રીય.

ગરબુ—

૩૦

મોજ મજ માણીએ, માનીતા મહારા,
 છેજી છેગાળા. વિલાસી છે બહાલા.....ટેક.
 મ૦ મુ૦—લટક મટકથી ચાલો, મલકાવી મોહીની,
 માની મેમાનને મનાવા.....મોજ.
 ગરબુ—રંગે રંગાવી, અનંગે જગાવી.
 લટુ આ લાલને, બનાવા.....મોજ.

સાગર—

૩૧

સ્વપ્ન સમી છે. સહુમાયા;
 નર રઘવાયા, મીથ્યા સુખના, મોહિ લપટાયાટેક.
 મૃગજળ જોઈ, મૃગ ધાયા,
 પ્યાસી મનહું ત્રપ્ત થયું ના
 અંતે પસ્તાયા.....સ્વપ્ન.

સાગર સંસારે નહાયા,
 હુનિયા ફાની, સત્ય એ માની
 હર દારે ધાયા.....

પુષ્પા—

૩૨

આવો આવો રસિલા રાજ,
બહાલા હૈયાના હાર;

ભાર—શ્યાળી સુંદરિ સુન્નન.....આવો.

પુષ્પા—થયો પ્રિયનો મેળાપ, ગયાં શોકને સંતાપ;

ભાર—એ સઉ પુષ્પનો પ્રતાપ.....આવો.

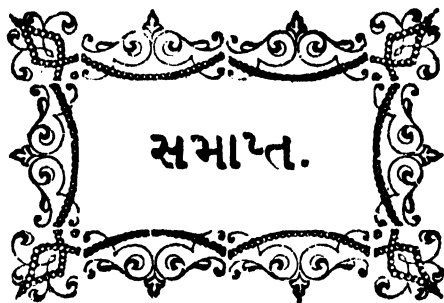
આરા સાગરમાં ભળિયાં, મીઠાં સરીતાનાં પાણી.

પુષ્પા—શાણા શોખીલા રાજ પુરી આલાકી જાણી...આવો.

સર્વ—

૩૩

ધન્ય ધન્ય પ્રવીણ પરમ પુનિત આર્ય નારી,
ધન્ય રાય સાગરકુમાર સ્નેહ ધારી.....ટેક.
વિજય વિજય સત્ય પ્રેમનો સદાય થાયે,
આર્યમાં ઉપજવો પ્રભુ પ્રેમએ સદાયે;—

નામદાર મુંબઈ સરકારની

ગવર્નમેન્ટ લેબોરેટરીમાં વિદ્વાન સરકારી ડાક્ટરે અમારી બનાવેલી બાદશાહી ચાકુતી અનંગ વિલાસની ગોળીઓ એનાલાઈઝ કરીને તેમાં કોઈપણ જાતની નુકશાનકારક ચીજ નથી એવું સરટીફિકેટ આપેલ છે. અને એ ઉમદા રજવાડી દવા અકસીર હોવાથી જ વિશ્વાયતમાં પાસ થયેલા મોટા ડાક્ટરો, રાજા મહારાજો, નવાબો તથા દેશી અને ઇંગ્રેજ ગૃહસ્થો અને મોટા સરકારી અમલદારોમાં પણ બહુ વખણાય છે.

બાદશાહી ચાકુતી.

અનંગ વિલાસ.

ગમે તે કારણથી ગુમાવેલી તાકાત પાછી લાવે છે. પુરુષાતન કાયમ રાખે છે. આ રજવાંશી ચાકુતી વીર્યવીકારના તમામ વ્યાધી મટાડે છે. અને વીર્ય ઘટ્ટ બનાવી ખરું પુરુષાતન આપે છે. ખરી મરદાઈ આપનાર અને નબળા માણસને પણ જીવાનની માફક બેરાવર બનાવનાર. આ દવાનો લાભ લેવા અમારી ખાસ લલામણ છે. આ દવા વાપરવામાં કોઈપણ જાતની પરેશાની જરૂર નથી ૪૦ ગોળીની ડબ્બી એકના રૂપીયા દસ.

બાદશાહી યુનાની લેપ.

ઉમદા દવાઓમાંથી આ લેપ બનાવેલ છે; અને તે નસોને પુરતી તાકાત આપે છે. ખરું પુરુષાતન લાવવા માટે આ લેપ ફતેહ મંદ ઇલાજ છે. આંડિસ એકની ડબ્બીના રૂપીયા આઠ તમામ દવાઓનું પોસ્ટ ખર્ચ જુદું.

ડાક્ટર કાલીદાસ માતીરામ—રાજકોટ—કાઠીયાવાડ.

જાહેર ખખર.

અમારી કંપનીના નીચલા નાટકોનાં ગાયનોની
ચોપડીઓ જ્યાં અમારો મુકામ હશે ત્યાંથી નીચલી
કિંમતે રોકડેથી મંગાવ્યાથી મળશે.

ચોપડીનું નામ.	કિંમત.
બીલ્વમંગળ ઉર્ફે સૂરદાસ...	...૦-૨-૦
શ્રી લક્ષ્મિવિજય...	...૦-૨-૦
સુરેખા હરણુ	...૦-૨-૦
નાગર લક્ષ્મી...	...૦-૨-૦
નીલમ માણેક	...૦-૨-૦
યોગકન્યા	...૦-૨-૦
મનહર મેના...	...૦-૨-૦
મહાશ્વેતા—કાદમ્બરી	...૦-૨-૦
રજની ચંદ્ર	...૦-૨-૦
જાહેર શમશીર	...૦-૨-૦
શ્રી જયમળી	...૦-૨-૦
માતૃપીતૃ લક્ષ્મી યુંડરીક	...૦-૨-૦
ઉવશી-પુરુષા	...૦-૨-૦
ત્રિપદ પદમાણી	...૦-૨-૦
જેસલ તોરલ...	...૦-૨-૦
બીરખલ બાદશાહ	...૦-૨-૦
પ્રવીણ સાગર...	...૦-૨-૦

